Festetics László honi utazása, 1797-98

Az Országos Széchényi Könyvtár Kézirattárának havonta jelentkező minitárlat-sorozata az Olvasni/való. Ha jobban megfigyeljük a szójátékot, érezhető a régi magyar szóhasználat, amely egyébiránt Babits mániája volt, vagyis, ne azt mondjuk, hogy valamit illik csinálnunk, hanem azt, hogy való. Olvasni tehát „való” és egyben rögvest olvasnivaló is. A Nemzeti Könyvtár néhány éve vásárolta meg Festetics László Album Amicoruma-t. Áprilisban – most először – ezt tekinthetik meg a sorozat részként.

[1]1797-ben, az iskolaév végeztével Festetics György nagyreményű fia, László, hosszabb utazásra indult nevelőjével, a költő Péteri Takáts Józseffel. Ám az úti cél, a szokásos Itália, Franciaország, Németalföld helyett — a nevelő és az apa elveinek megfelelően annak a földrajzi területnek és szellemi-lelki egységnek bejárása volt, melynek határai Bécstől Velencén és a magyar littoralén át Szebenig, majd onnan Nagykárolyon, a felső-magyarországi területeken át Pozsonyig húzódnak. Ezt akkortájt Honnak nevezték.
Festetics az utazáselméletek előírásait követve *album amicorum*ot is nyitott az útra (*OSzK Kézirattár, Oct. Lat. 1256*). Ezt a Széchényi Könyvtár néhány éve vásárolta meg, s kiállításunkon kerül először a látogatók elé. A kötetet ifjú gróf Teleki Domokos, a könyvtáralapító Sámuel fiának bejegyzésénél nyitottuk ki. Ő alig öt évvel korábban utazta be a hazát, s az erről készített leírás megjelentetésével lépett a magyar literatúra csarnokába.
Az eredeti kézirat bemutatása mellett reprodukáltunk egy bőséges válogatást is az *album*ból. Beleolvashatunk az idősebb Wesselényi, a gyűjtő Samuel Brukenthal, a „magyar Sappho”, Molnár Borbála, tudós Weszprémi István vagy Hannulik János Krizosztóm, európai rangú és hírű neolatin költő soraiba, melyekhez hozzáfűztük az albumhoz szorosan kapcsolódó másik kéziratunk, László gróf útinaplójának megfelelő passzusait.

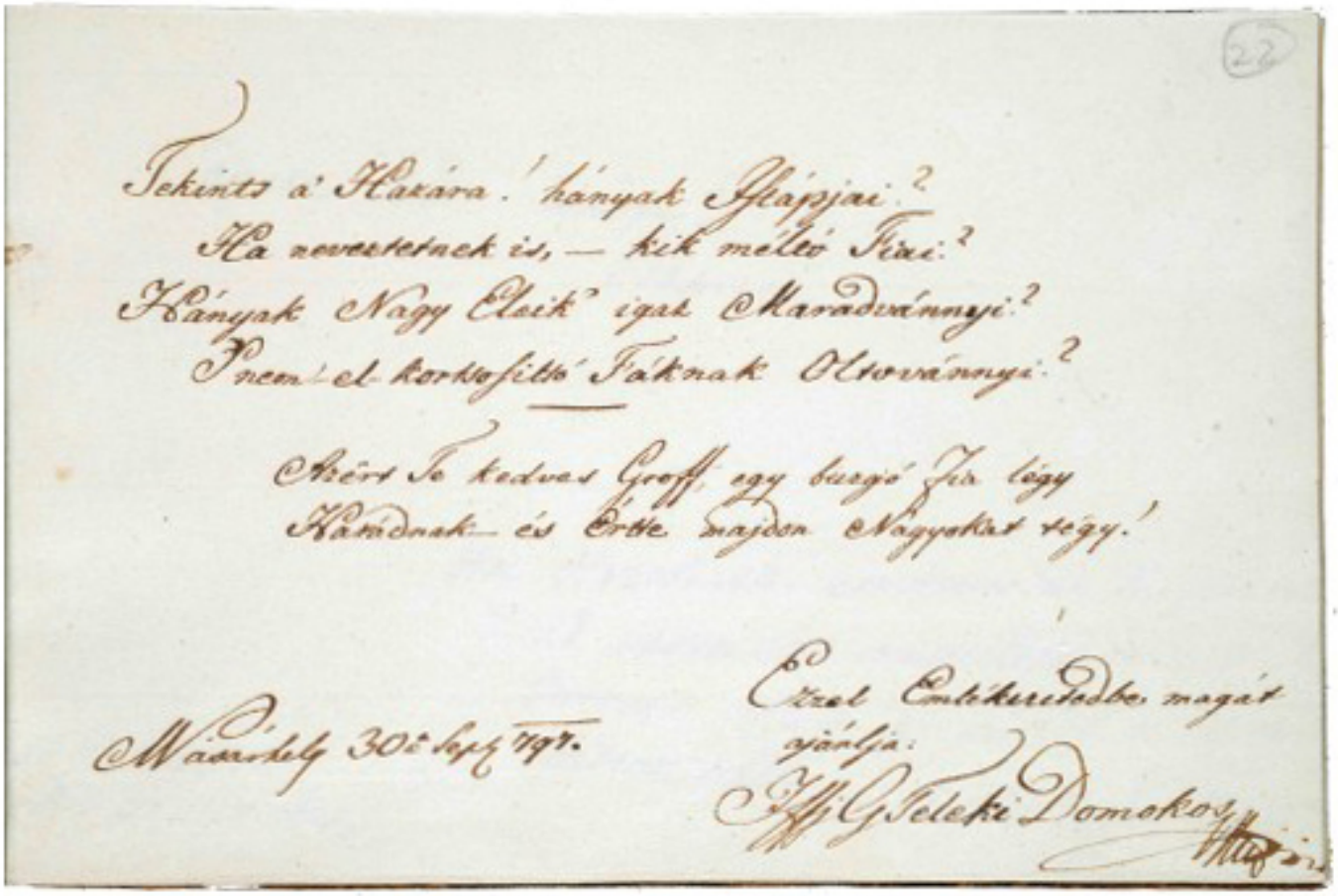

Tekints a' Házára.' hányak Szépjei.?
Ha neveszetnek is, — kik méltó Fiai:?
Hányak Nagy Eleik' igaz Maradványai:?
Nem-e-l korhosítók Fáknak Ostovánnyi.?

Csórt Te kedves Groff, egy buzgó Fia légy
Hazádnak — és Erdélynek majdan Nagyokat tégy.'

Vásárhely 30ik Sept. 1797.

Ezzel Emlékezetbe magát ajánlja:
Gr. Teleki Domokos

[2]*„Ezen jó hazafi [Teleki Domokos] nagy szivességgel volt hozzánk. … Társasságában el-mentünk a' várba, melly szép dombon fekszik, és a'-mellyben egy régen épített templomjok vagyon a protestánsoknak. A' vár Zápolya János alatt épült, 's annyiból nevezetes, hogy egygyetlen egy a' székelyek közt, a' kik, nem tudom mi bátorság' okáért, semmi várt meg nem szenvednek magok' határjaikban.”*
(Festetics László naplójából; OSzK Kézirattár, Quart. Hung. 3695. f. 47r)

2011/04/01 - 2011/04/30

Forrás webcím: https://oszk.hu/olvasnivalo_2011_aprilis

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/cimlap_olvasnivalo02.jpg
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/teleki_bejegyzes_olvasnivalo02.jpg
[3] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/kiallitas-archivum-2011